

9. SINIF

TARİH

SORU
BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

LİSE DESTEK ÖĞRENCİ UYGULAMASIYLA
TÜRKİYE GENELİ NET
SIRALAMANI GÖR

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ UYGULAMASI

Karekodu Okut
Uygulamayı
İndir.

Her testin başında bulunan
karekodları okutarak video
çözümlere ulaşabilirsiniz.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

- **Sanal Sınıf Entegrasyonu**
ZOOM ile kurumların ders işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.
- **Soru Havuzu**
- **Mobil Öğretmen ve Öğrenci Uygulamaları**
Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama
- **İdari Hizmetler**
Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları
- **Erişilebilirlik**
Tarayıcı aracılığıyla erişim

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

02-0922-01- 5000B
ISBN:978-605-197-436-1

ÖN SÖZ

Tarihçi açısından bugün Dünya'da yaşananlar dün yaşanmış olanlarla yakından ilgilidir. Bu, her zaman dile getirdiğimiz tarihin neden sonuç ilişkisi ile ilgilidir. Olayları doğru algılayabilmek ve anlamak, geleceğe dair öngörülerde bulunmak ancak iyi bir tarih bilgisi ve bilinci ile gerçekleşebilir. İleri düzeyde tarih bilgisi ve tarih bilincine sahip olan Mustafa Kemal Atatürk bu bilinç sayesinde üstlendiği tüm görevlerde bilinçli adımlar atmıştır. Devlet adamı, asker, düşünce adamı gibi sayısız unvana sahip olan Atatürk aldığı her kararda tarih birikiminden faydalanmış ve bu sayede geleceği öngörebilmiş, ileri görüşlü adımlar atmıştır.

Tarih; toplumları, ülkeleri, insanları etkileyen olayları inceleyen, merkezinde insanın yer aldığı bir bilimdir. Bu sebeplerden ötürü tarihi öğrenmenin yanında öğretmek de insanoğlu için önemlidir. Türk Tarih Kurumunun kurulması da işte tam bu sebeptendir. Tarihini, kimliğini bilen; değerlerine sahip çıkan bireyler yetiştirebilmek için böyle bir kurumun kurulması ve tarih dersi verilmesi elzemdir. Çünkü vatan, millet, devlet, bayrak gibi önemli değerlerin bilinci ancak tarih dersi ile verilebilir.

Ayrıca bireylere problemler karşısında çözüm yolları bulabilmeleri için destek veren tarih bilimi, bu faydalarıyla etkin ve girişimci ruha sahip bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Bu kadar önemli olan tarih dersi için de Yayın Denizi PRO Yayınları Tarih Zümresi olarak bu kitabımızdan öğrencilerimizin istifade etmesini temenni ediyor, başarılar diliyoruz.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

Mehmet Ali CEMİLOĞLU

aalicemiloğlu@gmail.com

İletişim: 0549 839 68 49

Kitabımızı Tanıyalım

Lise Destek

www.lisedestek.com adresine girerek yayınevine ait kitaplara, video soru çözümlerine, mobil uygulamalara ve lise destek öğrenci uygulamasına ulaşabilirsiniz.

Optik Okuma

Deneme sınavlarının arkasında bulunan optiğin okutulmasını sağlayan uygulamadır.

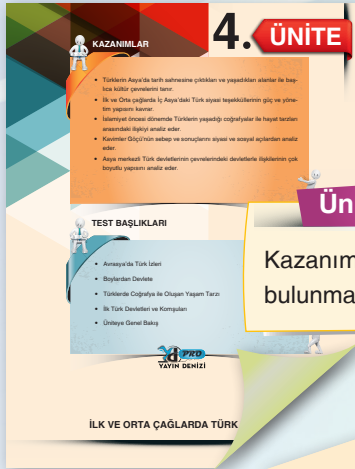
Video Çözüm

Testlerdeki video çözümlere ulaşmamızı sağlayan uygulamadır.

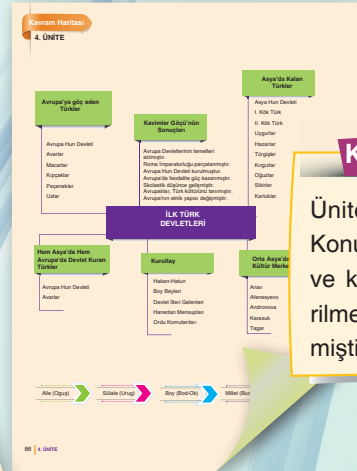
Dijital Set

Sanal sınıf entegrasyonu, soru havuzu, mobil öğretmen ve öğrenci uygulamaları, idari hizmetler ve tarayıcı aracılığıyla erişimi içinde barındıran sitedir.

Ünite Kapağı

Kazanımlar ve Test Başlıkları bulunmaktadır.

Kavram Haritası

Ünitenin özeti niteliğindedir. Konunun daha iyi anlaşılması ve kavram kargaşasının giderilmesi için tablo hâlinde verilmiştir.

Kavram Sözlüğü

Üniteye ait bilinmesi gereken kavramları içermektedir.

SAYFA SAYISI

176

SORU SAYISI

608

ETKİNLİK SAYISI

22

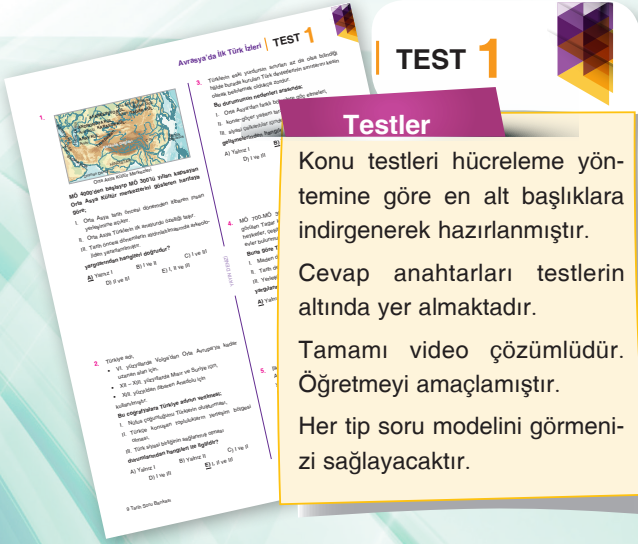
TEST SAYISI

48

DENEME SAYISI

4

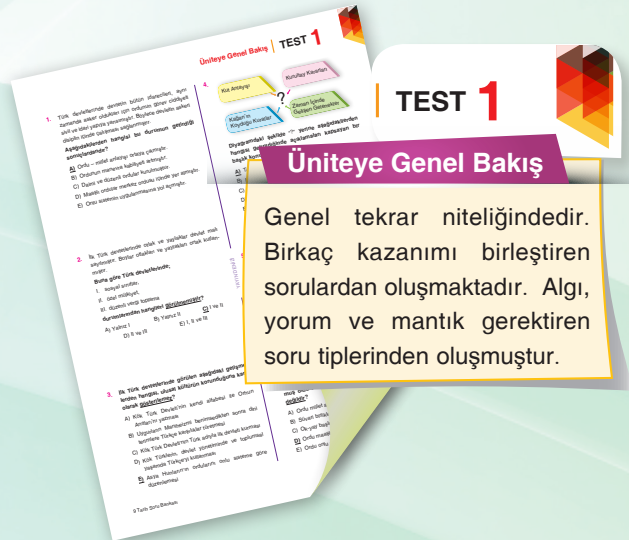
Testler

Konu testleri hücreleme yöntemine göre en alt başlıklara indirgenerek hazırlanmıştır.

Cevap anahtarları testlerin altında yer almaktadır.

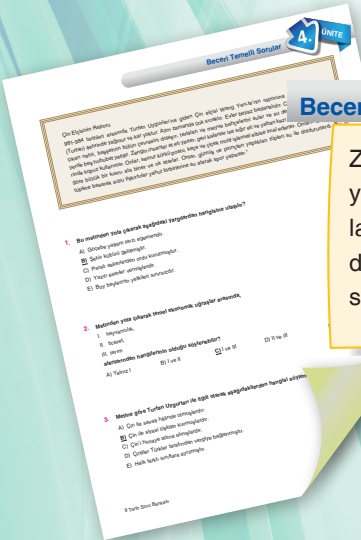
Tamamı video çözümlüdür. Öğretmeyi amaçlamıştır.

Her tip soru modelini görmeni sağlayacaktır.

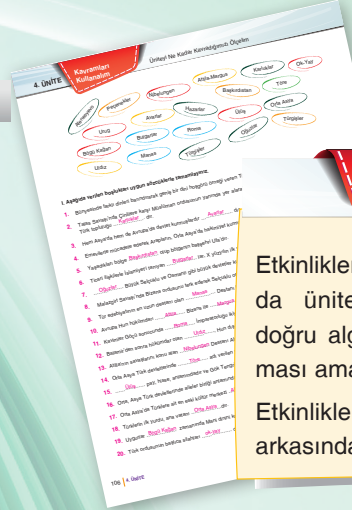
Ünitye Genel Bakış

Genel tekrar niteliğindedir. Birkaç kazanımı birleştiren sorulardan oluşmaktadır. Algı, yorum ve mantık gerektiren soru tiplerinden oluşmuştur.

Beceri Temelli Sorular

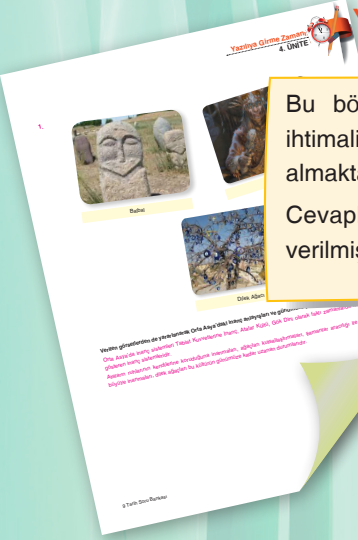
Zihinsel beceri gerektiren, akıl yürütmeyi sağlayan, yorumlama yeteneğini geliştiren, düşünce becerisi kazandıran soruları içermektedir.

Kavramları Kullanalım

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır.

Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

Yazılıya Girme Zamanı

1. ÜNİTE

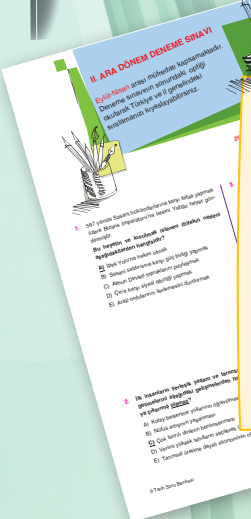
Bu bölümde yazılıda çıkma ihtimali olan soru örnekleri yer almaktadır.

Cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

DÖNEM DENEME SINAVI

Eylül-Kasım arası müfredatı kapsamaktadır. Deneme sınavının sonundaki optik okutarak Türkiye ve il genelindeki sıralamanızı kıyaslayabilirsiniz.

4 adet deneme sınavı (I. Ara Dönem, Yarıyıl, II. Ara Dönem, Yıl Sonu) yer almaktadır.

Sarmal bir yapıya sahiptir.

Optik okuma özelliği ile Türkiye ve il genelini netlerinizi kıyaslayabilirsiniz.

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

NE ZAMAN?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- ✓ Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- ✓ Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- ✓ Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- ✓ Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- ✓ Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- ✓ Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;

öğrenme isteğini harekete geçirir, odaklanmayı sağlar, çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- ✓ Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- ✓ Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- ✓ Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- ✓ Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- ✓ Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- ✓ Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- ✓ Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- ✓ Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- ✓ Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- ✓ Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- ✓ Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevmek
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupla çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevmek
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAL

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analitik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebepler-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

ÖN SÖZ REHBERLİK

1. ÜNİTE

TARİH VE ZAMAN

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	10
Tarih Biliminin Konusu ve Kapsamı	11
Tarihin Diğer Bilim Dallarıyla İlişkisi	19
Zaman ve Takvim	21
Üniteye Genel Bakış	25
Beceri Temelli Sorular	27
Kavramları Kullanalım	28
Yazılıya Girme Zamanı	31

2. ÜNİTE

İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

Tarih Çağları	34
Tarih Şeridi	35
Kavram Sözlüğü / Eş Zamanlı Tarih Şeridi	36
İnsanlığın İlk İzleri / Yerleşik İnsan ve Medeniyet / Yazının Gelişimi	37
İlk Çağ'da Başlıca Medeniyet Havzaları / İnsan ve Göç	41
Kabilelerden Devlete / Kanunlar Doğuyor	49
Üniteye Genel Bakış	53
Beceri Temelli Sorular	55
Kavramları Kullanalım	56
Yazılıya Girme Zamanı	59
I. Ara Dönem Deneme Sınavı	61

3. ÜNİTE

ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA

Tarih Şeridi / Kavram Sözlüğü	66
Orta Çağ'da Siyasi Yapılar	67
Orta Çağ'da Ekonomik Faaliyetler	69
Orta Çağ'da Ordu / Kanunlar Gelişiyor	71
Üniteye Genel Bakış	73
Beceri Temelli Sorular	75
Kavramları Kullanalım	76
Yazılıya Girme Zamanı	79
Yarıyıl Deneme Sınavı	81

4. ÜNİTE

İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

Kavram Haritası	86
Tarih Şeridi	87
Kavram Sözlüğü	88
Avrasya'da İlk Türk İzleri	89
Boylardan Devlete	91
Türklerde Coğrafya ile Oluşan Yaşam Tarzı	97
İlk Türk Devletleri ve Komşuları	101
Üniteye Genel Bakış	103
Beceri Temelli Sorular	105
Kavramları Kullanalım	106
Yazılıya Girme Zamanı	109
II. Ara Dönem Deneme Sınavı	111

5. ÜNİTE

İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	116
İslamiyet'in Doğduğu Dönemde Dünya	117
İslamiyet Yayılıyor	119
Emeviler (661-750)	125
Abbasi Devleti ve Türkler / Bilim Medeniyeti	127
Üniteye Genel Bakış	133
Beceri Temelli Sorular	137
Kavramları Kullanalım	138
Yazılıya Girme Zamanı	141

6. ÜNİTE

TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	144
Türklerin İslamiyet'i Kabulü	145
İslamiyet'in Türk Devlet ve Toplum Yapısına Etkisi	147
Oğuzların İslamiyet'i Kabulü	153
Büyük Selçuklu Devleti'nde Yönetim ve Toplum Yapısı	157
Üniteye Genel Bakış	159
Beceri Temelli Sorular	163
Kavramları Kullanalım	165
Yazılıya Girme Zamanı	167
Yıl Sonu Deneme Sınavı	169

1. ÜNİTE

KAZANIMLAR

- Bir araştırma alanı ve bilim dalı olarak tarihin konusunu, kapsamını ve diğer bilim dallarıyla ilişkisini açıklar.
- Tarih öğrenmenin amaç ve yararlarını kavrar.
- Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımları analiz eder.

TEST BAŞLIKLARI

- Tarih Biliminin Konusu ve Kapsamı
- Tarihin Diğer Bilim Dallarıyla İlişkisi
- Zaman ve Takvim
- Üniteye Genel Bakış

1. ÜNİTE

Kavram Sözlüğü

arkeoloji: Tarih öncesi ve Eski Çağlardan kalma eserleri tarih ve sanat açısından inceleyen kazı bilimidir. Arkeolojinin temel verisi maddi kültür olarak da tanımlanan somut kalıntılardır.

aidiyet: Aidiyet, bir kişiye, bir topluma, bir aileye mensup olma diye adlandırılabilir.

antik: İlk Çağ'daki uygarlıklarla, özellikle eski Yunan ve Roma uygarlıkları ile ilgili olan.

epigrafya: Kitabe – yazıt bilimidir. Anıtlar üzerindeki kitabeleri inceler.

etnografya: Kültür bilimidir. Topluların örf, âdet, gelenek ve göreneklerini inceler.

kaynak: Tarihî olayların aydınlatılmasına ve tarihî bilgilerin ortaya çıkarılmasına yarayan her türlü sözlü, yazılı, yazısız, görsel ve işitsel metaryallerdir.

kronoloji: Zaman ve takvim bilimidir. Geçmişten günümüze meydana gelen olay ve olguların zamanın tespit edilerek sıralandığı bilim dalıdır.

millî kültür: Bir ulusun kimliğini, karakteristik özelliklerini ve tarihini yansıtan değerlere milli kültür adı verilir.

nümizmatik: Eski paraları inceleyen bilim dalıdır.

paleografya: Eski yazıları inceleyen bilim dalıdır.

çağ: Tarih biliminde bir dönemin bittiğini ve yeni bir dönemin başladığını ifade eden ve insan hayatında büyük değişimlere yol açmış olaylarla ifade edilen kendine özgü bir özellik taşıyan zaman parçası, kronolojik zaman dilimidir.

tablet: Eski Mezopotamya ve Anadolu uygarlıklarından kalma, üzeri yazı ya da resimli pişmiş topraktan yapılmış küçük levha.

tarih: Geçmişte yaşamış insan topluluklarının siyasi, sosyal ve kültürel vb. faaliyetlerini yer ve zaman belirterek, sebep sonuç ilişkisi içerisinde belgelere dayalı ve objektif (tarafsız) olarak inceleyen bilim dalıdır.

1. Tarih araştırmalarında;

- I. olaylarla ilgili bütün kaynakların incelenmesi,
- II. olayların, meydana geldiği dönemin koşullarına göre ele alınması,
- III. olayların bir dünya görüşü veya dinî inanış temel alınarak açıklanması

durumlarından hangilerinin "tarafsız olma" ilkesine aykırı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

2. "Tarihî olaylarla ilgili kanun koymak ve genelleme yapmak imkânsızdır. Çünkü -----" ifadesini doğru tamamlayabilmek için boş bırakılan yere,

- I. her olayın farklı nedeni vardır.
- II. kesin doğru belgeye ulaşılmaz.
- III. olaylar arasında neden sonuç ilişkisi vardır.
- IV. olaylar bire bir tekrarlanamaz.

yargılarından hangileri getirilebilir?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

3. I. Olayın üzerinden belli bir zamanın geçmesi
II. Olayın geçtiği yerin ve zamanın bilinmesi
III. Olayın günümüze daha yakın olması
Koşullarından hangileri bir olayın tarih biliminin ilgi alanına girebilmesi için gerekli değildir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

4.

Tanım: Tarih; toplumların başından geçen olayları zaman ve yer göstererek belgelere dayalı bir biçimde anlatan; bunların sebep ve sonuçlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini objektif olarak ele alan sosyal bir bilimdir.

Durum: Türkler, Orta Asya'da kuraklığın başlaması üzerine, hayvanlarına otlaklar bulmak amacıyla Avrupa, Hindistan ve Ön Asya'ya göç etmişlerdir. Avrupa'ya giden bazı Türkler benliklerini kaybetmişlerdir. Göç ettikleri bölgelere madenciliği yaymışlardır.

Yukarıdaki durumda tarihin tanımında yer alan öğelerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Yer
B) Toplumların yaşayışları
C) Toplumlar arası ilişkiler
D) Zaman
E) Neden - sonuç ilişkileri

5.

- I. Olaylar ile ilgili bütün belge ve kaynakların incelenmesi
- II. Olayların geçtiği yerlerde kazı ve çalışmalar yapılması
- III. Toplumlar arasındaki ilişkilerin objektif bir şekilde incelenmesi

Yukarıdakilerden hangileri tarih araştırmalarında uygulanan yöntemler arasındadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

6.

- I. Mađara resimleri
- II. Paralar
- III. Destanlar
- IV. Kitabeler

Yukarıdakilerden hangileri yazılı kaynaklara örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II   B) II ve IV   C) III ve IV
D) I, II ve III   E) II, III ve IV

7. “Benim tarih anlayışım devletlerin tarihini ortaya çıkarmaktan ziyade halkın tarihini, halkın geçmişte nasıl yaşadığını, sosyal hayatını, ekonomisini, gündelik yaşantısını ve bunları belirleyen şartları ortaya çıkarmaktır.”

Bu sözünden hareketle Halil İnalcık ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Siyasi tarih anlayışını önemseydiği
B) Araştırmalarında insanların ve toplumların yaşantısını bir bütün olarak ele aldığı
C) Gerçekler için kaynaklara gitmeyi önerdiği
D) Kendi milletinin çıkarlarına uymayan tarihî gelişmeleri göz ardı ettiği
E) Tarih araştırmalarında savaşları ve antlaşmaları dikkate almadığı

8. I. Uluslararası antlaşmalar
II. Kralların hazırlattığı yıllıklar
III. Destanlar ve tarihî hikâyeler

Yukarıdakilerden hangileri tarihin aydınlatılmasında yararlanılan belge ve kaynaklar arasında yer alır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

9. **Alman tarihçi Leopold von Ranke**, “Araştırdığı döneme kendisini götürebilen insan tarihçidir.” **sözünüyle tarih araştırmalarının hangi özelliğine vurgu yapmıştır?**

- A) Olayların hangi mekânlarda geçtiğine
B) Olayla ilgili yazılı belgelerin önemine
C) Olaylar arasındaki neden sonuç ilişkilerine
D) Olayların meydana geldiği dönemin koşullarının dikkate alınmasına
E) Olayların tarihlerinin belirlenmesine

10. **Tarih araştırmalarında kullanılan;**

- I. olayla ilgili bütün belgelerin değerlendirilmesi,
II. olayın geçtiği dönemin şartlarının dikkate alınması,
III. olayların konularına göre sınıflandırılması
yöntemlerinden hangileri öncelikle tarafsızlığı sağlamaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

11. **Tarih biliminde elde edilen bilgilerin mutlak doğru olarak kabul edilmemesinde;**

- I. olaylar arasında neden sonuç ilişkisinin bulunması,
II. bulunacak yeni belgelerin mevcut bilgileri değiştirebilmesi,
III. toplumlar arasındaki uygarlık düzeylerinin farklı olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

12. Tarih; geçmişte yaşayan insanların siyasi, sosyal, bilimsel, kültürel ve ekonomik faaliyetlerini konu edinir.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. yerleşik hayata geçilmesi,
II. Mars'ta hayat belirtilerinin araştırılması
III. insanın fiziki gelişimi

durumlarından hangileri tarih biliminin konuları arasında yer alır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

1. “Bir memleketin fiziki şartlarının, iklim ve bitki örtüsünün, yer altı ve yer üstü kaynaklarının, o memleket üzerinde yaşayan insanların; sosyal, siyasal, ekonomik, dinî ve kültürel yaşantılarına yön vereceği muhakkaktır.” **diyen bir tarihçi, tarihsel araştırma yaparken veya olayları değerlendirirken öncelikle aşağıdakilerden hangisini göz önünde bulundurur?**

- A) Olaya objektif yaklaşılmasını
- B) Olayın geçtiği zamanın önemini
- C) Olayın geçtiği yerin coğrafi şartlarını
- D) Olayları aktaran belgelerin doğruluğunu
- E) O bölge halkının sosyal ve ekonomik durumlarını

2. **Tarih bilimi aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı ile ilgilenmez?**

- A) Atalarımız nerelerde yaşamıştır?
- B) Milletimiz geçmişte hangi sanat dallarında ilerlemiştir?
- C) I. Dünya Savaşı'nın neden ve sonuçları nelerdir?
- D) Ülkemizin gelecekte ekonomik ve siyasal durumu nasıl olacaktır?
- E) Osmanlı Devleti'nin dünya politikası üzerindeki etkilerine örnekler verebilir misiniz?

3. **Tarihî olayların zamanının bilinmesinin aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı söylenebilir?**

- A) Olaylarla ilgili genellemeler yapılmasını
- B) Gözlem yapılmasını
- C) Kurallar konulmasını
- D) Kaynak taraması yapılmasını
- E) Gerçekleştiği dönemin koşullarına göre değerlendirilmesini

4. Tarihçi çok sayıda tarihî malzemeden tarih biliminin yöntemlerini ve özelliklerini kullanarak yeni bir tarihî yargıya ulaşmaya çalışır.

Buna göre bir tarih araştırmacısı aşağıdakilerden hangisine dikkat etmek zorunda değildir?

- A) Yıpranmış ve eksik belgeleri tamamlamayı bilme
- B) Olaylara etki eden sosyal, psikolojik ve doğal etkileri kavrama
- C) Olayların aydınlatılmasında tarafsız davranma
- D) İkinci el kaynaklara öncelik verme
- E) Belgelere dayanarak bilimsel sonuçlara varabilme

5. Tarih; geçmişte meydana gelen olayları yer ve zaman göstererek inceleyen, olaylar arasındaki neden sonuç ilişkilerini belgelere dayanarak ortaya çıkaran objektif bir bilimdir.

Aşağıdaki yargılardan hangisiyle tanımdaki öğeler arasında ilgi kurulamaz?

- A) I. Dünya Savaşı II. Dünya Savaşı'na neden olmuştur.
- B) Haçlı Savaşları Doğu-Batı arasındaki ilişkileri geliştirmiştir.
- C) Sanayi İnkılabı XVIII. yüzyılda başlamıştır.
- D) Anadolu XI. yüzyılda Türk yurdu hâline gelmiştir.
- E) III. Dünya Savaşı'na devletler arasındaki bilimsel rekabet neden olacaktır.

6. “Dinler tarihini sosyal tarihten ayırmak mümkün olmadığı gibi hukuki kurumlar tarihini de bu kurumları değiştiren veya yok eden, siyasal gelişmeleri konu edinen tarihten ayırmak mümkün değildir.”

Bu bilgiler tarih araştırmalarında aşağıdakilerden hangisine uyulmasının önemini vurgulamaktadır?

- A) Olayları konulara göre ayırma
- B) Olayları bütün olarak inceleme
- C) Olayları zamana göre sınıflama
- D) Olayları mekânlara göre araştırma
- E) Diğer bilimlerle ilişki kurma

7. Belçikalı Tarihçi Léon-Ernest Halkin; “Şimdiki zaman, tarihe kendi çözümlemesini empoze ettiği takdirde onu bozar.” demiştir.

Tarihçi Halkin'in bu sözlerle tarih biliminde;

- I. tarihçilerin kendi görüş ve duygularını ortaya koyması,
- II. olayların üzerinden belli bir süre geçtikten sonra araştırma yapılması,
- III. hem yazılı hem de sözlü kaynaklardan yararlanılması

konularından hangilerine dikkat çektiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8.

- “Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığın şaşkırtacak bir mahiyet alır.”
- Atatürk, “Tarih; bir milletin kanını, hakkını, varlığını hiçbir zaman inkâr etmemelidir.” demiştir.

Atatürk'ün bu sözlerinde belirtmiş olduğu hakikatin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu savunulamaz?

- A) Araştırmaların tarafsız olarak yapılması
B) Yardımcı bilimlerden yararlanılması
C) Olayların günümüz anlayışına göre yorumlanması
D) Olayın geçtiği yerde araştırma yapılması
E) Olayda rolü olanların katkısının ortaya konması

9. **Araştırmacının kendi inandığı doğruları ve ön yargıları ispatlamak için araştırma yapması ve elde ettiği her veriyi bu doğrultuda yorumlaması, tarih biliminde;**

- I. tarafsız olma,
- II. sınıflandırma,
- III. bilimsel yöntem,
- IV. kaynak tarama

konularından hangilerine aykırı davrandığını gösterir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I, II ve III
D) II, III ve IV   E) I, III ve IV

10. Tarihsel bilgiye ulaşmak için üzerinde araştırma yapılan her türlü belge, bulgu ve bilgiye kaynak denir. Günümüze yaklaştıkça kaynaklardaki çeşitlilik de artmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarihsel kaynaklardan değildir?

- A) Tabletler
B) Ses kayıtları
C) Menkıbeler
D) Siyasi haritalar
E) Laboratuvar ortamı

11. **Aşağıdakilerden hangisi, tarihî araştırmaların taraflı bir nitelik kazanmasına sebep olan etkenlerden değildir?**

- A) Olaylara dinî anlayış ışığında yaklaşmak
B) Millî kimliğini araştırmalara dahil etmek
C) Araştırmaları öznel bakış açısıyla yapmak
D) Yardımcı bilim dallarından yararlanmak
E) Günümüz değer yargıları ile ölçümleme yapmak

12. Bir olay incelenirken elde edilen tüm belge ve bulgulara salt gerçeklik nazarıyla bakılamaz. Tarihçi incelemesini yaparken dikkatli ve uyanık olmak zorundadır.

Bu parçada tarih biliminin özelliklerinden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Araştırmaları belgeler ışığında yapmak
B) Farklı kaynaklardan yararlanmak
C) Verileri eleştirel bakış açısıyla incelemek
D) Olayların iktisadî yönlerini de ele almak
E) Toplumun yararına olacak bir sentez üretmek

1. Tarihin konusu; geçmişteki insan ve insan topluluklarının faaliyetleri, yaşamları ve hayatlarını etkileyen olaylardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarihin araştırma alanı içinde değerlendirilemez?

- A) Coğrafi Keşiflerin Osmanlı Devleti'ne etkileri
B) XIV. yüzyıl Avrupa'sında ekonomik faaliyetler
C) Endemik canlıların yok olmasına neden olan faktörler
D) IV. Murat Dönemi'nde meydana gelen İstanbul yangınları
E) Paleolitik Dönem'de avcılık ve toplayıcılık faaliyetleri

2. Aşağıdakilerden hangisinin tarihe bilimsel özellik kazandırdığı söylenemez?

- A) Belgeler ışığında inceleme yapmak
B) Kişilerin değer yargılarını göz önünde bulundurmak
C) Olayların yer ve zamanını belirtmek
D) Araştırmalarda tenkit yöntemini kullanmak
E) Farklı bilim dallarından yardım almak

3. Tarih, geçmişte yaşanan olayları inceleyen bilimdir. Tarihsel süreç içinde yer alan insanlar geçmişlerini merak ederler. Geçmişte yaşanan olaylarla ilgili birçok disiplinden yararlanarak araştırma yaparlar. Tarihin ışığında geçmişi sorgulayarak anlamaya çalışırlar.

Bu parçaya göre, tarih bilimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günümüz değer yargıları tarihi anlamak için önemlidir.
B) Geçmişte yaşamış insan toplulukları ve bunların faaliyetleri tarihin konusu içerisinde yerini alır.
C) Tarihi olaylar farklı araştırmalar ışığında incelenir.
D) Geçmişte bilme isteği, insanların doğal bir ihtiyacıdır.
E) Bir olay incelenirken elde edilen bulgular mutlaka sorgulanmalıdır.

- 4.

“Tarihini bilmeyen milletler başka milletlerin avı olurlar.”

Mustafa Kemal Atatürk

“Dünü bilmeyen bugünü anlayamaz; bugünü anlamayan yarını göremez, yarını inşa edemez; hatta dünden gelen hamlelerin nedenlerini bile düşünemez.”

Abdülbâki Gölpınarlı

Bu sözlerde aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Tarih araştırmalarında deney ve gözlem yöntemlerinin kullanılmayacağına
B) Tarihçilerin araştırmalarında dinî ve millî duyguları ile hareket etmemelerinin önemine
C) Türk tarihinin bir bütün olarak incelenmesine
D) Okullarda tarih dersinin diğer derslerden daha fazla okutulmasına
E) Topluların geçmişte yaşanan tecrübelerden ders alması gerektiğine

5. Tarihi araştırmalar yapılırken

- Olayın üzerinden belli bir süre geçmesi beklenmelidir.
- Olay değerlendirilirken olayların yaşandığı dönemin koşulları dikkate alınmalıdır.
- Geçmişteki olaylar günümüzün değer yargılarına göre değerlendirilmemelidir.
- Olayla ilgili farklı kaynaklardan yararlanılmalıdır.

Bu özelliklere uyulmasının sonucu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Araştırmalarda tarafsızlığın sağlanması
B) Olayların günümüzdeki etkisinin ortaya çıkması
C) Günün şartlarının olaylara katkısının belirlenmesi
D) Tarihi bazı bilgilerin kaybolmasının önüne geçilmesi
E) Olaylar arasındaki neden sonuç ilişkisinin belirlenmesi

6. Samsun ve çevresine ilk yerleşmenin Tarih Öncesi Dönem'de olduğu araştırmacılar tarafından tespit edilmiştir. Romalıların ve Bizanslıların milattan sonra Samsun'a yerleştiği ve burada bir şehir kurdukları bilinmektedir.

Bu metinde tarih biliminin;

- I. yer,
- II. zaman,
- III. neden sonuç ilişkisi

özelliklerinin hangilerinden bahsedilmiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

7. Bazı tarihî olaylar ile ilgili bilgilerin zamanla değişikliğe uğradığı görülmektedir. Örneğin, eskiden tarih kitaplarında ilk Osmanlı parasının Orhan Bey Dönemi'nde basıldığı belirtilirken son dönemlerde Osman Bey Dönemi'nde basıldığı yazılmaktadır. Çünkü arkeolojik çalışmalarla yeni kanıtlar bulunmuştur.

Bu durum,

- I. Her yeni belge tarihî bilgileri değiştirir.
- II. Tarihî bilgiler durağan değildir.
- III Osmanlı ekonomisi araştırma konusu yapılmamıştır.

yargılarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

8. Tarihî olaylarla ilgili kapsamlı araştırma ve açıklama yapmak için olayların üzerinden belli bir sürenin geçmesine dikkat edilmektedir.

Bu uygulama ile öncelikle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Olayların yer ve zamanlarının belirlenmesi
- B) Olaylarla ilgili kazıların yapılması
- C) Olayın sonuçlarının ve etkilerinin tüm yönleriyle açıklanması
- D) Önceki olaylarla aralarındaki benzerliklerin tespit edilmesi
- E) Bütün belge ve kaynakların yeterince incelenmesi

9. I. Yardımcı bilim dallarından yararlanma
II. Tarihsel gelişmeleri zamana, mekâna ve konuya göre sınıflandırma
III. Olayın geçtiği dönemin şartlarını dikkate alma

Tarih araştırmalarında kullanılan yukarıdaki yöntemlerden hangileri, tarihî olayların araştırılmasını ve öğrenilmesini kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

10. Bir olayın tarih biliminin konusu olabilmesi için aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olması gerekli **değildir**?

- A) Geçmişte yaşanması
- B) İnsan topluluklarını etkilemesi
- C) Üzerinden belirli bir sürenin geçmesi
- D) Tarihî devirlerde meydana gelmesi
- E) Gerçekleştiği zamanın bilinmesi

11. Tarihçi, tarihî olayların araştırılmasında belgelere dayanarak hareket etmelidir.

Bu durumun;

- I. yaşanan tarih hakkında doğru bilgi verme,
- II. bilimsel bilgiyi ortaya çıkarmak,
- III tarihî olaylarla ilgili kurallar koymak

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

12. Tarih biliminin konularını geçmişte yaşayan insanların faaliyetleri oluşturur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu yargıya örnek olarak verilemez?

- A) Friglerin dinî inanışları
- B) Asur kanunları
- C) İyon mimarisi
- D) Hitit ülkesinin bitki çeşitleri
- E) Urartuların kullandıkları yazı çeşitleri

1. “Malum olsun ki tarih ilmi; gayesi şerefli, faydaları pek çok ve usulü gayet önemli olan bir disiplin ve bilimdir. Tarih; düşünmek, araştırmak ve daha önceden olan olay ve olguların sebeplerini ve sonuçlarını bulup ortaya koymaktır. Olan şeylerin ilkeleri incedir. Olayların niteliği ve sebepleri hakkındaki bilgi derindir. İşte bunun için tarih asil ve hikmette soylu bir ilimdir.”
- İbn-i Haldun’un tarih ile ilgili bu düşüncelerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?**
- A) Tarih, olaylar arasında neden sonuç ilişkisi kurarak bağlantı sağlar.
 B) Tarihçi olaylar üzerinde düşünerek ve araştırma yaparak sonuca ulaşır.
 C) Olayların nedenlerini ortaya çıkarmak belli bir plan ve sistemli bir çalışma ister.
 D) Tarih diğer sosyal bilimlerden farklı bir yöntem uygular.
 E) Tarihin konusu geçmişte ortaya çıkmış olan olay ve olgulardır.
2. Tarihî bilgi, geçmişteki olaylara ilişkin tüm gelişmelerin ve olayların meydana geldiği dönemin şartları göz önüne alınarak değerlendirilir.
- Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Olay ve durumları anlatırken aralarındaki ilişkiyi ortaya koymak
 B) Tarih biliminin sosyal bilimler içindeki yerini de belirlemek
 C) Olayların sonuçlarını derinlemesine incelemek
 D) Olayları sadece tek bir sebebe bağlamadan yalın bir şekilde anlatmak
 E) Olayların daha nesnel bir şekilde ortaya konulmasını sağlamak
3. **Tarihî bir olayla ilgili daha doğru bilgiler elde edilebilmesi için;**
- I. olaya ait farklı yazılı ve yazısız kaynağın bulunması,
 II. olayın geçtiği yerin ve zamanın şartlarının bilinmesi,
 III. olayla ilgili resmî belgelerin bulunması
- durumlarından hangilerine gerek duyulmaz?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III
4. Tarihçiler, binlerce yıllık geçmişi yüzyıl veya asır adı verilen yüzer yıllık dilimlere ayırmışlar ya da çağları dönemlere bölmüşlerdir.
- Buna göre tarihçilerin aşağıdakilerden hangisini amaçlandığı savunulabilir?**
- A) Geçmiş kronolojik olarak sıralayıp anlatabilmek
 B) Geçmişin incelenmesini ve öğretimini kolaylaştırmak
 C) Olayların sebeplerini ve sonuçlarını doğru tespit etmek
 D) Olayın geçtiği zamanın bütün şartları detaylı şekilde öğrenmek
 E) Tarihî varoluşundan günümüze kadar bir bütün hâlinde incelemek
5. “Tarihte mutlak doğrular yoktur, eldeki bilgi ve yargılar sorgulanabilir.” düşüncesinden hareket eden tarihçiler tarihî olaylarla ilgili sürekli araştırmalar yapmaktadır.
- Tarihin bu özelliğinin araştırmalarda;**
- I. yeni bilgi ve belgelerin bulunması,
 II. mevcut tarihî bilgilerin değişebilmesi,
 III. tarihî olayların günümüz değerleri ile yorumlanması
- durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulamaz?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

6.

Sözlü Kaynaklar	Yazılı Kaynaklar
Destanlar Hikâyeler Atasözleri Şiirler	Fermanlar Anlaşmalar Antlaşmalar Kitabeler Tapu Senedi Mektuplar Kanunlar Paralar
Görsel ve İşitsel Kaynaklar	Tarihî Kalıntılar
Resimler Minyatürler Fotoğraflar Heykeller	Arkeolojik Kalıntılar Savaş Aletleri Tarihî Eşyalar

Bu tablodan hareketle,

- I. Tarihî bilgiyi aydınlatan değişik eserler kaynak olarak değerlendirilebilir.
- II. Tarihçi, eserini yazarken farklı bilim dallarından yararlanmak zorundadır.
- III. Birinci elden kaynaklar sözlü kaynaklara göre daha önemlidir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

7. Tarihin de içinde yer aldığı sosyal bilimlerde bilgiye, deney ve gözlem gibi yöntemlerle ulaşamaz. Çünkü sosyal bilimler toplumu ve insanı konu edinir.

Bu durumun nedenleri arasında;

- I. tarihin geçmişteki olay ve olguları incelemesi,
- II. tarihsel olayların birbiriyle bağlantılı olması,
- III. tarih araştırmalarında belgelerin kullanılması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

8. Bazı tarihçilere göre tarih araştırmalarında en objektif olmayan kaynaklar, anılar ve hatıratlardır. Çünkü kişi, olayları daha çok şahsi düşüncelerini ön plana çıkararak yazar.

Bu değerlendirmenin yapılmasında olayların;

- I. araştırmasında farklı bilim dallarından yararlanılması,
- II. kişisel görüşler katılarak aktarılması,
- III. üzerinden belli bir zamanın geçmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

9. Tarihin konusu; insanoğlunun meydana getirdiği her türlü faaliyetler, değişimler ve eserlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu tanımda yer almaz?

- A) Orta Asya'da yaşanan kuraklığın nedenleri
B) İslamiyet'in doğuşu
C) Hudeybiye Antlaşması
D) Sanayi Devrimi'nin yaşanması
E) Cumhuriyetin ilan edilmesi

10. Aşağıdaki tabloda tarihin konusuna ilişkin bazı örneklemeler verilmiştir.

Konusu	İlgili Alanı
Cumhuriyetin İlanı	?
Kösedağ Savaşı	?
Hicret Olayı	?
Yazının İcadı	?
Selimiye Camisi	?

Tabloda ilgili alanlara gelebilecek bilgiler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal - siyasi - kültürel - sosyal - dinî
B) Siyasi - askerî - sosyal - kültürel - mimari
C) Askerî - askerî - sosyal - dinî - kültürel
D) Kültürel - askerî - dinî - kültürel - sosyal
E) Dinî - siyasi - kültürel - sosyal - mimari

1. Antik Çağ Yunan şehir devletlerinde, farklı dillerden ve kültürlerden insanların yaşadığını kanıtlamak için tarih bilimi;

- I. etnografya,
- II. filoloji,
- III. arkeoloji

bilim dallarının hangilerinden yararlanabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. I. Tarih öncesi devirlerin aydınlatılmasını sağlar.
II. Eski paraları inceler.
III. Anıtlar üzerindeki yazıları inceler.

Özellikleri verilen tarihe yardımcı bilim dalları aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	Paleografya	Filoloji	Diplomatik
B)	Arkeoloji	Nümizmatik	Sosyoloji
C)	Epigrafya	Antropoloji	Filoloji
D)	Arkeoloji	Nümizmatik	Epigrafya
E)	Kronoloji	Etnografya	Onomastik

3. Toplumların örf, âdet, gelenek ve yaşayışlarını etnografya inceler.

Buna göre;

- I. halı ve kilim,
- II. giyim kuşam,
- III. madenî eşyalar

öğelerinden hangileri bu bilim dalının inceleme alanına girer?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

4. Ünlü tarihçi Muazzez İlmiye Çığ Sümer uygarlıkları ile ilgili yaptığı araştırmalarda Sümerlilerin; evrenin ve insanın oluşumunu ve tanrılarla ilgili inanışlarını dile getiren efsanelerini, kahramanların serüvenlerini içeren destanlarını, savaşlarla nasıl yıkılıp yıkıldıklarını çok acıklı bir dille anlatan ağıtlarını ve izleri zamanımıza kadar gelen atasözlerini kapsayan bilgileri aktarmıştır. Sümerlilerin günlük yaşantılarıyla ilgili konuları tarih, hukuk, ekonomi, okullar, mabetler, müzik, yemek, askerlik ve sanat gibi konular hakkında da bilgiler vermiştir.

Buna göre Muazzez İlmiye Çığ'ın tarihe yardımcı;

- I. diplomatika,
- II. paleografya,
- III. filoloji

bilim dallarının hangilerinden yararlandığı söylemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

5. Edirne çeşmeleri ile ilgili araştırma yapan bir tarihçi; bazı çeşmelerin toprak altında kaldığını, bazı çeşmelerin kitabelerinin okunamaz olduğunu, bazılarının da yanlarından eski paraların çıktığını görmüştür.

Bu tarihçi araştırmasında aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarından hangisinden yararlanmamıştır?

- A) Nümizmatik   B) Arkeoloji
C) Epigrafya   D) Paleografya
E) Antropoloji

6. I. Eski paralar
II. Tümülüsler
III. Kitabeler

Yukarıdakilerden hangileri, tarih biliminin kaynakları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

Tarih Diğer Bilimlerle İlişkisi-I

7. Arkeolojik kazılarda bulunan insan kemiklerini inceleyerek üzerinde araştırma yapılan dönemin insanları hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlayan bilim dalı antropolojidir.

Buna göre;

- I. tarihsel süreçte farklı ırklara mensup toplulukların gerçekleştirmiş olduğu göç hareketleri hakkında fikir edinmek,
- II. eski insanların yaşam süresi ve kalitesi hakkında bilgi edinmek,
- III. uygarlıkların konuştuğu dilleri çözümlemek

durumlarının hangilerinde antropolojinin tarihe yardımcı olabileceği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Tarihçiler araştırmalarını yaparken coğrafya, diplomasi, arkeoloji, hukuk, felsefe, yazı, dil ve sosyoloji gibi birçok bilim dalından faydalanmaktadır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Araştırmacılar, olayları değişik yönleriyle açıklamaya çalışmaktadır.
- II. Tarih, ilgi alanı geniş bir bilimdir.
- III. Tarih araştırmacıları birçok kaynaktan yararlanabilmektedir.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı sırasında aralık ayı içerisinde düzenlediği Sarıkamış Harekâtı zor koşulları nedeniyle başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Bu durumun anlaşılmasında aşağıdaki bilimlerden hangisinin verileri tarihçilere daha çok yardımcı olur?

- A) Kronoloji   B) Arkeoloji   C) Coğrafya
D) Diplomatiğe   E) Sosyoloji

10.

	Alan	Örnek
I.	Siyasi	Ege Göçleri
II.	Askerî	Pasinler Savaşı
III.	Sosyal	Meşrutiyet'in İlanı
IV.	Ekonomik	Kral Yolu'nun yapılması
V.	Kültürel	Matbaanın icadı

Tarihin konusu ile ilgili tabloda verilen alanlarla ilgili eşleştirmelerden hangi ikisi yer değiştirir yanlılık giderilmiş olur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) III ve IV   E) IV ve V

11. Asur ve Urartu kralları saltanatları boyunca kazandıkları zaferleri ve yaptıkları işleri tarihî sıralarına uygun olarak kitabeleştirmişlerdir. Kök Türkler zamanında oluşturulan Orhun Kitabelerinde ise devletin siyasi, ekonomi sosyal yapısı hakkında birtakım bilgiler verilmiştir. Osmanlı Devleti'nden kalan antlaşma metinleri ve fermanlar geçmiş dönemlerin aydınlatılmasında önemli rol oynamıştır.

Bu parçada tarihe yardımcı bilimlerin hangisinin çalışma alanından bahsedilmemiştir?

- A) Epigrafi   B) Kronoloji
C) Nüvizmatik   D) Diplomatiğe
E) Paleografya

12. Tarih biliminin araştırma yaptığı;

- I. olayların geçtiği yerin özellikleri,
- II. devletler arası yapılan antlaşmalar,
- III. eski toplulukların dilleri

konuları coğrafya, diplomasi ve filoloji bilimleriyle ilgisi bakımından eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisidir?

	Coğrafya	Diplomasi	Filoloji
A)	I	II	III
B)	II	I	III
C)	III	II	I
D)	II	III	I
E)	I	III	II